

Міністерство освіти і науки України
Комунальний заклад вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради
Факультет реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи
Кафедра фізичної терапії, ерготерапії та фізичної культури і спорту

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

Фізична терапія дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного
розвитку

Виконавець:

студент групи ФТм-2
спеціальності 227 Фізична
терапія, ерготерапія

Кікош Катерина Вячеславівна

Керівник:

к.пед.н., професор кафедри
фізичної терапії, ерготерапії та
фізичної культури і спорту

Волкова С.С.

Нормоконтроль ____ А.С.Лаптева

РЕФЕРАТ

Магістерська робота: 33 с., 1 табл., 1 рис., 30 джерел, 3 додатки.

Об'єкт дослідження: фізична терапія дітей шкільного віку.

Мета дослідження: розробити та апробувати програму фізичної терапії дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку.

Методи дослідження: описовий, порівняльний, анкетування, антропометричні дослідження, метод математичної статистики.

Фізична терапія дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку (ЗПР) передбачає комплексний підхід до програми їх реабілітації. Для занять із лікувальної фізичної культури важливим є полегшення довільної діяльності, залучення зовнішніх форм контролю.

Рухова активність у дітей раннього віку – чинник, що сприяє правильному розвитку дитини. Для покращення фізичної активності дітей із затримкою психічного використовують лікувальну фізичну культуру, масаж та рухливі ігри.

Рухливі ігри повинні позитивно впливати на нервову систему учнів. організація веде до появи негативних емоцій, порушує нормальний плин нервових процесів, в учнів можуть виникнути стреси.

Під час роботи над програмою фізичної терапії було використано фізкультхвилинки, пальчикові гімнастики, рухливі вправи. В процесі результатів ми отримали показники розвитку фізичних якостей дітей із затримкою психічного розвитку.

**ЗАТРИМКА ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ, ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ,
МОЛОДШИЙ ШКІЛЬНИЙ ВІК, РУХЛИВІ ІГРИ.**

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному етапі в Україні спостерігається тенденція до збільшення кількості дітей, які мають відхилення у психічному і фізичному розвитку. Значну частину серед їх займають діти із затримкою психічного розвитку. Науковцями доведено, що у дітей даної категорії спостерігається порушення пізнавальної та емоційно-вольової сфер, недостатній рівень розвитку координаційних здібностей, гнучкості, загальної витривалості. За даними медичної статистики кількість здорових дітей із затримкою психічного розвитку складає лише 15%, що стає основною причиною труднощів їх адаптації до шкільного навантаження. У них спостерігається довготривала соматична недостатність різного походження, важкі соматичні захворювання (багато численні пневмонії, ангіни та ін.), що мають місце вже в перші роки життя [22].

Діяльність спеціальних закладів у сучасних умовах неможлива без заснованої на результатах комплексної діагностики кваліфікованої і взаємопов'язаної корекційно-реабілітаційної допомоги дітям із затримкою психічного розвитку з урахуванням їх соматичних та психофізичних особливостей і можливостей. У зв'язку з цим важливим етапом удосконалення корекційно-реабілітаційного процесу в закладах для дітей даної категорії є використання в практиці використання засобів фізичної реабілітації [22].

Вивчення досвіду роботи спеціальних шкільних закладів, аналіз літературних джерел дав змогу зробити висновок про значні недоліки в організації і змісті фізреабілітаційного процесу, невизначеність доступних для дітей даної категорії засобів фізичної реабілітації і, взагалі, не розробленість спеціальної комплексної програми фізичної реабілітації для молодших школярів із затримкою психічного розвитку, заснованої на їх специфічних особливостях і можливостях.

Отже, актуальність обраної теми, її соціально-педагогічне значення і недостатня розробленість у галузі корекційної педагогіки та фізичної реабілітації зумовили вибір теми дипломної роботи і мотивували перебіг відповідного дослідження.

Об'єкт дослідження – фізична терапія дітей шкільного віку.

Предмет дослідження – програма фізичної терапії дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та емпірично дослідити особливості фізичної терапії дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку; розробити та апробувати програму фізичної терапії для дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати спеціальну, науково-методичну літературу з галузі фізичної реабілітації з проблеми дослідження.

2. Виявити відхилення в стані здоров'я та психофізичному розвитку дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку.

3. Визначити засоби фізичної реабілітації, спрямовані на покращення соматичного стану та відновлення і корекцію вторинних недоліків розвитку дітей із ЗПР.

4. Визначити та обґрунтувати основні етапи складання програми фізичної терапії дітей молодшого шкільного віку із ЗПР.

5. Розробити програму фізичної терапії для дітей молодшого шкільного віку із ЗПР.

Для вирішення поставлених завдань було використано такі методи дослідження:

1. Аналіз науково-методичної літератури.

2. Соціологічне дослідження (анкетування, оцінка якості життя).

3. Методи оцінки фізичного розвитку (антропометричні дослідження).

4. Методи оцінки фізичних якостей (тест Озерецького «Кулак, ребро, долоня», узгоджене відтворення заданого ритму, утримання рівноваги, тест на гнучкість, тест Когана, тест «Заборонені слова»).

5. Метод математичної статистики.

Магістерська робота у своїй структурі містить такі частини: вступ; два розділи, висновки, список використаних джерел, додатки.

ВИСНОВКИ

У процес аналізу особливостей фізичної терапії дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку було сформульовано наступні висновки:

1. Фізичний розвиток дітей і підлітків – безперервний процес, який має комплекс індивідуальних властивостей та фізичних можливостей. Молодший шкільний вік – це сенситивний період онтогенезу, етап формування регуляторних і адаптаційних механізмів організму дитини.

Діти із затримкою психічного розвитку мають характерні порушення, які характеризуються зниженням психічної витривалості та працездатності, пізнавальної активності, проявляються в емоційно-вольових розладах, нестійкості уваги та недоліках пам'яті, виявляються недостатньо сформованими сенсомоторні функції.

2. У комплексному процесі реабілітаційної роботи з дітьми із затримкою психічного слід застосовувати засоби фізичної реабілітації (лікувальну фізичну культуру, масаж та рухливі ігри).

3. Результати досліджень дозволили виявити, що фізкультурхвилинки, пальчикова гімнастика, рухливі вправи з дошкою-балансиром та гімнастичною дошкою сприяють виробленню у дітей здатності до наслідування, покращують загальну та дрібну моторику, а також розвивають координаційні можливості. Рівень координаційних та моторних навичок у дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку нижче, ніж у дітей з нормотиповим розвитком.

4. Розроблена програма фізичної терапії сприяла покращенню координаційних можливостей, постави, розвитку загальної та дрібної моторики, а також зміцненню соматичного здоров'я дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку. Дана програма може бути використана також для дітей із нормотиповим розвитком.

Розробка програми фізичної терапії дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку є невід'ємною частиною корекційної роботи та потребує цілеспрямованого та ретельного дослідження.